

Saknr 10/00859

Videreføring av satsningen på profesjonalisering av kor

Oppdraget

Norsk kulturråd har i tildelingsbrevet fra Kulturdepartementet for 2010 fått i oppdrag å komme med et forslag til videreføring av satsningen på profesjonalisering av kor:

(...)I perioden 2007-2009 er det bevilget i alt 4 mill. kroner til forsøk for profesjonalisering av kor. Departementet ber Norsk kulturråd om forslag til videreføring av korsatsingen blant annet på bakgrunn av gjennomført evaluering i 2010. Forslaget må være departementet i hende innen 15. mai i år.

Stortinget har lagt "...til grunn at de korene som har prosjektstøtte for 2009 får opprettholdt dette også for 2010, slik at det samlede tilskudd for ensemblene for neste budsjettår holder samme nivå som i år, inntil evalueringen foreligger og beslutning om videre satsing på kor- og vokalfeltet kan tas.", jf. flertallsmerknad i Innst. 14 S (2009-2010) (...)

Oppdraget er gitt med utgangspunkt i statsbudsjettet for 2007, 2008 og 2009, hvor det ble vedtatt en samlet bevilgning på kr 4 mill. til forsøksordning for profesjonalisering av kor (2007 t.o.m. 2009). Midlene ble lagt inn i Norsk kulturfond, og Kulturrådet ble gitt i oppdrag å fordele midlene i samsvar med Kultur- og kirkedepartementets tildelingsbrev til Kulturrådet for 2007, hvor oppdraget ble formulert slik:

(...) Formålet med ordningen er å legge til rette for profesjonalisering av utvalgte kor gjennom samproduksjoner og ulike samarbeidsmodeller. Forsøksordningen skal evalueres i det 3. året og midler til administrasjon og evaluering skal dekkes innenfor avsetningen. Tilskuddstildelingen må sees i forhold til tildeling av andre midler til kor over kap 320 post 50. Tildeling fra forsøksordningen skal være organisasjonsuavhengig, men skje i dialog med Norges Korforbund. (...)

Forsøksordningen for profesjonalisering av kor ble til som resultat av et politisk initiativ. Til grunn for initiativet lå en politisk vilje om en nasjonal satsing for å utvikle profesjonalitet innenfor korsang. Dette må sees i lys av det norske kormiljøets arbeid gjennom en årrekke for å fremme profesjonalitet innen korsang og vokalensembler i Norge, på nivå med den kunstneriske kontinuiteten som er en selvfølge innenfor instrumentalmusikken med sine profesjonelle orkesterinstitusjoner.

Kulturrådet reoppnevnte i januar 2010 arbeidsgruppen for profesjonalisering av kor for utforme forslag til videreføring av satsningen. I dette notatet gjør Kulturrådet rede for gjennomføringen av forsøksordningen og sin vurdering av hvordan korsatsingen bør videreføres.

Historikk

Kulturrådet vedtok sommeren 2007 å nedsette en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å uforme forsøksordningen for profesjonalisering av kor. Arbeidsgruppen ble sammensatt av medlemmer fra Kulturrådets fagutvalg for musikk, fra Norges Korforbund og fra Foreningen Norske Kordirigenter (FONOKO). Arbeidsgruppen ønsket å innhente ny kunnskap fra en profesjonell drift, framfor å prøve ut driftsformer som det fantes god kunnskap om, som f.eks. kor/vokalensembler med prosjektbasert virksomhetsmodell. Gjennomgående profesjonalisering av både kunstnerisk virksomhet og administrasjon /organisasjon av slik virksomhet skulle utprøves. Prosjektet skulle knyttes til en eksisterende produserende virksomhet for å unngå store etablerings- og driftskostnader i forsøksperioden.

Etter tilråding fra arbeidsgruppen, vedtok Kulturrådet en modell for prosjektet som tok utgangspunkt i ambisjonen om profesjonalitet, og beskrev et prosjekt med et kammerkor med 24 engasjementstilsatte sangere som skulle virke innenfor en konsentrert prosjektperiode.

Det Norske Solistkor ble kontaktet med forespørsel om et samarbeid om prosjektet med de rammer og føringer arbeidsgruppen hadde utformet, uten at dette førte fram. Kulturrådet rettet deretter en forespørsel til NRK om et mulig samarbeid om prosjektet. NRK, ved Kringkastingsorkestrets (KORK) administrasjon var svært positive til et samarbeid og skisserte en modell hvor korprosjektet ble direkte underlagt KORKs orkestersonsjef og kompetansesjef i prosjektperioden. Begrunnelsen for å inngå et samarbeid med NRK om prosjektet var todelt. Prosjektets målsetting forutsatte et samarbeid med et eksisterende operativt miljø, og KORK med sin produksjons- og formidlingskompetanse kunne organisere et prosjekt på det ambisjonsnivået som var ønskelig.

De økonomiske rammene for prosjektet oversteg Stortingets bevilgning. Kulturrådet søkte derfor om økte midler til forsøksordningen, men vedtok også en garanti for de manglende 3 mill kroner, slik at prosjektet kunne settes i gang.

I forkant av prosjektutformingen ble det i møte med politiske ledelse i departementet gjennomgått hvordan satsningen kunne innrettes. I etterkant av at prosjektbeskrivelsen ble oversendt departementet, ble det fra den politiske ledelsen klargjort at utformingen av prosjektet likevel beveget seg ut over Stortingets mandat, som pekte på at ordningen skulle rettes inn mot profesjonalisering av utvalgte kor. Fra Kulturrådets side ble det deretter trukket et skille mellom to målsettinger og strategier for profesjonalisering av kor i Norge:

1. Utvikle kvaliteten i et utvalg av kor/vokalensembler, gjennom å gi prosjektstøtte ut over ensemblestøtte til prosjekter, samproduksjoner og ulike samarbeidsmodeller
2. Utvikle nye modeller og gjennomføre forsøksdrift av profesjonell korvirksomhet i Norge.

En slik todelt målsetting gjorde det mulig for Kulturrådet å imøtekomme den sammensatte bestillingen som lå implisitt i Stortingets mandat: dvs både utvikle de eksisterende korene som i hovedsak baserer seg på amatør/semiprofesjonell virksomhet, og utvikle profesjonell korvirksomhet i Norge. Kulturrådet oversendte forslaget til utprøving av profesjonell korvirksomhet i samarbeid med KORK til

departementet og utlyste og fordelte midlene til ni kormiljøer. Kulturrådet pekte samtidig på behovet for å utvikle nye modeller og forsøksdrift av profesjonelt kor i Norge som en videreføring av forsøksordningen.

Evaluering av forsøksordningen

Evalueringen ble igangsatt parallelt med forsøksordningen. Mie Berg Simonsen fikk i oppdrag å undersøke om ordningen har bidratt til profesjonalisering av de ni korene som har mottatt tilskudd. Evalueringen skulle også ha et videre perspektiv enn de konkrete resultatene av forsøksmidlene, den skulle i tillegg drøfte erfaringene med den valgte modellen i lys av andre modeller for profesjonalisering, jf skillet mellom de to målsettingene over som lå til grunn for Kulturrådets innretning av ordningen.

Mie Berg Simonsens rapport *Profesjonalisering av kor – Evaluering av en forsøksordning*, forelå i slutten av mars 2010. Som en del av mandatet for evalueringen, ble utreder bedt om å vurdere hvorvidt ordningen slik den ble utformet, har fungert som en produktiv rammebetingelse og drivkraft for profesjonalisering av korfeltet. Simonens vurdering er at forsøksordningen ikke har lyktes med dette, selv om den har styrket de ni korenes virksomhet midlertidig. Hennes konklusjon er at en annen strategi mer preget av et musikkfaglig ståsted enn politiske føringer ville ha gitt et bedre resultat.

”Konklusjonen må derfor bli at forsøksordningen ikke har vært vellykket som profesjonaliseringsstrategi, selv om midlene har vært brukt til enkelte profesjonaliseringstiltak og ellers har resultert i konserter og prosjekter på et nivå som ellers ikke hadde vært mulig.” (M. B. Simonsen: Profesjonalisering av kor:35)

Seminar og møte - kontakt med miljøene i 2010

Den 13. april inviterte Kulturrådet kormiljøene til et seminar hvor evalueringsrapporten ble presentert og ulike modeller for den videre satsningen for profesjonalisering av kor ble drøftet. Debatten var svært konstruktiv og gav nyttige innspill til Kulturrådets videre arbeid med saken. Det ble også gjennomført et møte med representanter fra orkester og operamiljøene i regionene for å få oversikt over de regionale utfordringene på vokalfeltet. Kulturrådet har dessuten mottatt en rekke skriftlige innspill som redegjør for ulike synspunkter på utvikling av korfeltet.

Evalueringsoppsummering av forsøksordningen og de samlede innspillene fra seminaret og møte med representantene for de regionale miljøene ligger til grunn for Kulturrådets forslag til videreføring av korsatsingen.

Perspektiv på kor og vokalmusikk i Norge

Kor- og vokalfeltet er delt inn i tre ganske tydelige nivåer. For det første er det et stort antall amatørkor innenfor frivillig sektor som utgjør korbevegelsen. For det andre er det et sjikt av disse korene med amatørsangere som i noen grad deltar i samproduksjoner med det profesjonelle musikklivet. For det tredje finnes det noen få kor med profesjonelle sangere engasjert innenfor prosjektorganisert produksjon, og mindre vokalensembler med profesjonelle sangere som synger i en rekke sammenhenger nasjonalt og internasjonalt (Nordic Voices, Trondheim Voices, Pitsj, o.a.)

Korbevegelsen

Korbevegelsen i Norge er omfattende og innenfor amatørkorene produseres det konserter på et høyt amatørnivå i et stort antall. Denne delen av korfeltet er ikke tema for satsingen på profesjonalisering og berøres ikke videre her.

Profesjonell produksjon med amatørkor

En rekke amatørkor i Norge har bidratt innenfor det profesjonelle musikklivet med korproduksjoner på et relativt høyt nivå. Vi sikter her til kor organisert i tilknytning til orkesterinstitusjoner, frittstående kor som samarbeider med profesjonelle orkestre og deltar i regionale operaproduksjoner, domkirkenes kor og kor der produksjonen gjennomgående er gjennomført med profesjonelle kvalitets- og produksjonskrav. Dette er kor med profesjonelle dirigenter, som gjerne bestiller og framfører nyskrevne verk, som engasjerer profesjonelle sang- og instrumentalsolister og spiller med instrumentensemble innenfor ulike sjangre. Det er disse korene som Stortingets vedtak om forsøksordning for profesjonalisering av kor ble innrettet mot.

En viktig grunn til at amatørkor er engasjert i disse sammenhengene er opplagt at det ikke finnes profesjonelle kor i Norge som kan inngå i profesjonelle produksjoner med orkesterinstitusjonene, i kirkemusikalske sammenhenger og i de regionale operaproduksjonene. Siden disse korene opererer innenfor det profesjonelle musikklivet, har flere av dem fått tilskudd fra Norsk kulturråds ensemblestøtte - en ordning som ellers er rettet mot profesjonelle musikkensembler og grupper. Denne bevilgningspraksisen fra Kulturrådet side må sees i lys av fraværet av et profesjonelt kornivå i Norge. Støtten fra Kulturrådet har gjennom årene gitt flere av disse korene mulighet til å utvikle seg og produsere på et gjennomgående høyt nivå. Siden disse korene arbeider utenfor ordinær arbeidstid, tar hver produksjon lang tid å innstudere, særlig hvis det er krevende repertoar. Antall produksjoner hvert kor gjennomfører er lav. Eksempler på denne type kor er Grex Vocalis, Vokal Nord, Oslo domkor, Cantus, Oslo filharmoniske kor og Embla.

Profesjonelle kor og vokalensembler

Det eneste profesjonelle koret er i dag Den Norske Opera & Balletts (DNO&B) operakor. Koret deltar i DNO&Bs kontinuerlige produksjon og arbeider ikke a cappella eller deltar i andre produksjonssamarbeid. Innenfor det profesjonelle segmentet finnes først og fremst Det Norske Solistkor, som gjennom årene har vært det eneste koret som har mottatt substansiell støtte fra ensemblestøtten. Dette har vært en viktig forutsetning for at koret har kunnet utvikle seg fra et semiprofesjonelt nivå til det fremste prosjektbaserte profesjonelle koret i Norge. I tillegg er det etablert kor med profesjonelle strukturer i Bergen (Kor Vest) og i Kristiansand (Kristiansand solistensemble). Det foreligger også planer for en slik etablering under Trondheim symfoniorkester. Kulturrådet er av den oppfatning av en videre satsning på profesjonalisering av kor bør omfatte den delen av korfeltet og vokalmusikken som på ulike måter er forbundet med profesjonell musikkproduksjon.

Regionale utfordringer

Regional operavirksomhet

Norge har i dag ni profesjonelle orkestre, men bare ett profesjonelt kor – operakoret knyttet til DNO&B. Etter at DNO&B har redusert sitt regionale ansvar og flyttet inn i nytt operahus, har også regionene fått mulighet til å utvikle profesjonell

musikkdramatisk virksomhet med utgangspunkt i regionale forutsetninger og linjene som ble trukket opp i *Nasjonal plan for produksjon og formidling av opera og ballett* i 2002. Det har blant annet resultert i etableringen av Den nye opera i Bergen, Opera sør i Kristiansand, at Trondheim symfoniorkester organiserer profesjonaliseringen av operavirksomheten i Trøndelag og etableringen av Nordnorsk Opera og Symfoniorkester i 2009.

I utfordringen med å profesjonalisere operavirksomhet i regionene inngår at alle deler av en operaproduksjon skal harmoniseres bedre med det profesjonelle symfoniorkesteret i regionen. Derfor blir den viktigste forutsetningen i de neste årene å løfte kor/vokalmusikken opp på samme nivå som det instrumentale. Kulturrådet legger derfor til grunn for sitt forslag til en ny nasjonal politikk (eller strategi) for profesjonaliseringen av korfeltet at det er et stort behov for profesjonell vokalkompetanse i regionene. Utviklingen av et profesjonelt operatilbud i regionene har aktualisert behovet for profesjonell vokalkompetanse, men behovet for og ønsket om å etablere profesjonelle kor i flere av regionene bygger på et mye bredere perspektiv.

Behovet for profesjonelt kor i regionene

Situasjonen er forskjellig i de ulike regionene. Bergen, Trondheim og Stavanger har et omfattende kunstliv med både store og små institusjoner innenfor kunstfeltet. Profesjonell vokal kompetanse er etterspurt i større deler av dette kunstlivet. I Bergen er derfor Kor Vest etablert med en profesjonell struktur. Koret skal ha en egenaktivitet på ca 50 %. Den øvrige aktiviteten inngår i forpliktende samarbeid med operaselskapet Den Nye Opera og andre, i første omgang orkestrene og kirken.

I Trondheim har Trondheim Symfoniorkester TSO fått ansvaret for å profesjonalisere operavirksomheten i Trøndelag. Som en avgjørende forutsetning for dette, planlegger TSO å etablere et profesjonelt kor for spillelesongen 2010/2011. TSO har som målsetting at vokalensemble skal delta i seks produksjoner den kommende sesongen.

Opera Sør og Kristiansand Symfoniorkester inngår sammen med Agder Teater som del av en ny organisasjonsstruktur når teater og konserthuset Kilden åpner i 2012. Kristiansand Solistensemble ble formelt stiftet i 2008 og var sammen med KorVest med i forsøksordningen.

Nordnorsk Opera og Symfoniorkester (NOSO) er organisert som et prosjektorkester med ensemblene Bodø Sinfonietta og Tromsø Kammerorkester som kjerne, supplert med Divisjonsmusikken i Harstad og Landsdelsmusikerne i Nord-Norge. To lokale operaselskap, Musikkteater i Bodø og Opera Nord, utgjør nå avdelingen Nordnorsk Opera. Administrasjonen er plassert i Bodø og Tromsø.

Et av de største kunstneriske problemene i regionene i dag er de store nivåforskjellene i kunstnerisk kvalitet og produksjonskompetanse som eksisterer mellom de profesjonelle orkestrene og amatørkorene. Dette gjelder enten det dreier seg om produksjoner med verk for orkester med kor, kirkemusikalske verk hvor kor medvirker, eller musikkdramatiske/operaproduksjoner. Slik er det i alle regionene. I Stavanger for eksempel, har Stavanger symfoniorkesters (SSO) mulighet til å framføre mange verk med et akseptabelt resultat, men en stor del av den for SSO viktige tidligmusikken og samtidsmusikken ligger utenfor mulighetens grenser.

Profesjonelle kor – med den vokalkompetanse og de synergieffekter det medfører – er viktig både for å løfte korkunsten, styrke amatør og talentutviklingsaspektet, styrke lavere og høyere utdanning på vokalfeltet og ikke minst styrke eksisterende musikkliv i regionene også innenfor andre deler av musikklivet, som orkestre, ensembler, kirken, det skapende kunstlivet, festivaler etc.

Utfordringer i Osloregionen

I Osloregionen finnes det en rekke nasjonale orkesterinstitusjoner, festivaler o.l. som i ulik grad har produksjoner innenfor ulike sjangere innen kunstmusikken og følgelig har et absolutt behov for å kunne samarbeide med et profesjonelt kor. En etablering av et profesjonelt kor i Osloregionen i samvirke med andre nasjonale musikk institusjoner bør ha en nasjonal profil. Koret bør være et klassisk kor med repertoar som spenner over hele musikkhistorien, men med et spesielt ansvar for å fremføre a cappella repertoar og nyskrevet musikk i samarbeid med orkestre og ensembler. Koret bør også ha som oppgave å bidra i krevende kirkemusikalske produksjoner. Det vil være en helt klar sammenheng mellom de kvaliteter og de ressurser et slikt kor vil ha, og de muligheter nasjonale institusjoner i Oslo har til å presentere repertoar for kor og orkestre.

Bygge på det eksisterende eller nyetablering

Spørsmålet om å bygge på eksisterende kor eller å satse på nyetablering behøver ikke være vesentlig. Forutsetningen er at det ikke ligger historiske betingelser i et evt. eksisterende kor som står i veien for en sterk faglig utvikling basert på profesjonelle premisser. Et argument som fremmes for å støtte ideen om å profesjonalisere et eksisterende kor er at alle andre profesjonelle ensembler i Norge har bygd seg opp nedenfra. Orkestrene brukes gjerne som eksempler. Disse orkestrene ble imidlertid etablert i en tid hvor det ikke fantes organisert musikkutdanning i Norge. Det blir derfor ikke riktig å sammenligne etableringen av profesjonelle kor i 2010 med den gradvise oppbyggingen av orkestrene i en helt annen tid.

Forslag til videre satsning:

I drøftingene som forsøksordningen har frambrakt så langt vedrørende en nasjonal satsning for utviklingen av profesjonelle kor, er det kommet frem flere spørsmål som det må tas stilling til:

- ett eller flere kor (inkludert spørsmålet om lokalisering)
- nyetablering eller bygge på det eksisterende
- faste stillinger eller engasjementstillinger
- heltid eller deltidsansatte sangere
- selvstendig organisasjon ellers sameksistens med eksisterende virksomhet

Kulturrådet mener at disse spørsmålene er viktige, men underordnet hovedutfordringen, som etter Kulturrådets oppfatning er todelt:

- Utvikle en nasjonal plan (strategi) som ivaretar de ulike regionenes behov for profesjonalisering av kor, ved at profesjonelle miljø legger profesjonelle premisser til grunn for etablering, kunstnerisk utvikling og drift.
- Videreføre forsøksordningens satsning på eksisterende kor og vokalensembler.

Kulturrådet anbefaler at det bygges opp profesjonelle kor i regionene knyttet til de eksisterende musikk institusjonene. En slik organisatorisk løsning vil forankre

satsningen administrativt på en god måte, lokalitetsmessig og ikke minst økonomisk. Det legges til grunn at ensemblestøtteordningen fortsatt vil støtte vokalensembler ut fra faglige kriterier og at det også legges større økonomisk vekt på denne fremover, slik at profesjonelle vokalensembler som Det Norske Solistkor og Nordic Voices kan gis forutsigbare og gode rammebetingelser under denne ordningen. Ensemblestøtten vil også videreføre støtte til mer spesialiserte vokalensembler som Trondheim Voices og Trio Mediæval.

Modell

De regionale satsningene (i første fase) bør kunne engasjere 18-24 korister i 60 % stilling. Kunstfaglig vil det være en styrke å legge åremålsstillinger til grunn. Særlig i en situasjon hvor profesjonaliseringen av korkunsten etableres i Norge, og utdanningsinstitusjonene i større grad vektlegger ensemblesang i vokalutdanningen, vil en kunne forvente en nivåheving på sangere som rekrutteres til faget. Den kvalitetsmessige utviklingen vil bl.a. forutsette at de regionale satsningene har innebygget en tilstrekkelig grad av dynamikk som kan møte en slik utvikling, selv om åremålsstillinger arbeidsrettslig og sosialt vil medføre større utfordringer.

Faglige premisser

Korenes vokalfaglige utvikling må stå i sentrum og ligge til grunn for etablering og videreutvikling av profesjonelle kor i de ulike regionene.

- bred og internasjonal utlysning av korstillinger som rekrutteres i åpen konkurranse etter rene faglige kriterier
- sangerne bør tilsettes i åremålsstillinger for å sikre vitalitet og gjennomstrømning i korfeltet
- en faglig ledelse av korene etter samme prinsipp som instrumentalmiljøene, hvor kunstnerisk ledelse og utvikling engasjeres på basis av hva som til enhver tid tjener korets faglige utvikling (korleder på åremål, gjestedirigenter, fagseminarer, bevist repertoarvalg, for å nevne noen vesentlige aspekter).
- rene vokaloppgaver, men også tett samarbeid med andre profesjonelle kunstnermiljø, særlig på utøversiden.
- nært samarbeid med høyere utdanning

Organisering

Korene bør inngå som en egen enhet eller avdeling i tilknytning til orkestrene /operaselskapene. Det som må være avgjørende når det gjelder valg av selskapsmodell og styringsstruktur, er at korets formål er tydelig. Koret bør ha en egen kunstnerisk identitet og integritet med autonom kunstnerisk ledelse. Dette aspektet er svært viktig, men kan ivaretas innenfor ulike modeller. Korets faglige utvikling og egenproduksjoner må stå i sentrum, men de synergieffekter en samhandling med eksisterende institusjoner representerer i form av kompetanse og kapasitet (både kunstfaglig og i støtteapparatet) bør også kunne ivaretas i en ny modell. En målsetting bør være at koret skal bidra i produksjoner med de ulike profesjonelle aktørene i regionen.

Osloregionen

Osloregionen har i større grad mulighet å etablere et kor på det ypperste profesjonelle nivået som finnes innenfor de nasjonale orkesterinstitusjonene. Et kammerkor bestående av 24 korister med en høyere stillingsprosent 80 -100 % eller 16 korister i 100 % og 8 korister i 50 %, som i større grad rettes inn mot a cappella repertoarets

høyeste nivå som hovedsak. Korets hovedoppgave bør være å formidle korkunst på høyeste nivå, og bidra til at nye verk og musikk i ulike sjangere og historiske stiler blir fremført. Organisasjonsmessig bør et slikt kor administrativt samordnes med en eksisterende orkesterinstitusjon som nevnt over.

Økonomiske perspektiv

Det foreligger noen usikkerhetsmomenter knyttet til hvilke økonomiske konsekvenser etablering av regionale satsninger i størrelsesordenen 18 eller 24 sangere i 60 % stilling medfører. I hovedsak gjelder dette ulike muligheter for å generere inntekter osv.

- Det bør legges til grunn at korene i tillegg til egne korprosjekter også har plikt til å medvirke ved opera- og orkesterproduksjoner.
- Korene bør ha en egeninntjening opp mot 50 %. Dette forutsetter at korene genererer inntekter i form av honorarer, sponsorer, billettinntekter, og at eksisterende kunstliv som operaselskap, orkesterselskap, kirken etc er innstilt på å delta i finansieringen av samproduksjonene, slik det allerede gjøres i dag.
- Det bør videre legges til grunn en fordeling av offentlig støtte mellom stat (60 %), fylkeskommune og kommune (40 %).
- Det forutsettes at korene så langt dette er mulig anvender eksisterende infrastruktur og samhandler med andre kulturinstitusjoner som operaselskap/orkester når det gjelder administrative tjenester.

Modellens kostnader for staten anslås til å være ca 2,4 mill årlig pr region. Kostnadene for fylke og kommune vil være 1, 6 mill kroner årlig pr region. Modellen bør implementeres over noe tid, hvor staten f. eks. kan begynne på 1 mill kroner pr. region, og gradvis øke til 2,4 mill kroner i et fem års perspektiv. I etableringsperioden vil det også være muligheter for samproduksjoner hvor de ulike regionale kormiljøene deltar. De statlige tilskudd vil legge premissene for de lokal/regionale tilskudd og egeninntjenings potensiale.

I Osloregionen anslås kostnadene til å være 12 millioner kr, hvorav den offentlig finansieringen bør utgjøre 8 mill kroner. Statens andel (60 % som for de nåværende knutepunktsinstitusjonene) vil utgjøre 4,8 mill kroner.

Det som kan tale i mot å bygge flere profesjonelle kor parallelt, er de økonomiske konsekvensene. Selv om det vil være mer kostbart å bygge flere profesjonelle kor parallelt, kan de større utfordringene dette medfører balanseres av

- den økte faglige dynamikk en slik strategi innebærer
- den bredere faglige og politiske støtte en slik modell vil skape
- det nasjonale og regionale perspektiv en slik strategi vil legge til grunn
- det momentum flere kor vil skape regionalt, nasjonalt og internasjonalt

Konklusjon

Det utdannes i dag sangere og dirigenter for kor på høyt nivå som ikke har profesjonelle sammenhenger å virke i. Sangere er i dag utdannet til å kunne veksle mellom ensemblesang og solistisk virksomhet. Uten et profesjonelt kormiljø er det liten mulighet til å praktisere og utvikle korsang for profesjonelle sangere. En satsning på profesjonelle kor i regionene og Oslo-regionen vil skape et stort antall arbeidsplasser for sangere i hele Norge.

Både næringspolitisk og samfunnsmessig er det viktig å bygge kunstnerisk kompetanse i regionene. Dette gis tydelig i form av betydelig styrking av regionale kunst og kulturarenaer, som igjen vil medføre en økende forventning om kunstnerisk og kreativ kompetanse. I utviklingen av profesjonelle kor i Norge, vil det være strategisk klokt å legge et slikt perspektiv til grunn. Kunstpolitiske ambisjoner med bred kunstfaglig og politisk støtte på nasjonalt og regionalt nivå vil ha betydelig større gjennomslagskraft og mulighet for realisering enn mindre lokale satsninger. Det tjener ikke korskaken at den gjøres for liten, den bør tvert i mot gjøres til et nasjonalt anliggende med stor betydning for utviklingen av norsk kunstliv både nasjonalt og regionalt.

På denne bakgrunn vil Kulturrådets forslag være å sette i gang en profesjonalisering av korfeltet i flere regioner. Rådet forutsetter at ensemblestøtteordningen fortsatt vil støtte vokalensembler ut fra faglige kriterier. Etter rådets oppfatning ligger det godt til rette for slike investeringer både i Osloregionen, Bergensregionen, Sørlandet, Trondheimsregionen og etter hvert Rogaland og Nord-Norge. Det kan legges opp til en opptrappingsplan hvor antall kor innføres etter hvert som det er økonomisk og faglig grunnlag for det.

Det bør også legges en økonomisk modell til grunn hvor rammen på de statlige kostnadene er i størrelsesorden 15-20 mill kroner med et opptrappingsperspektiv på fem år. Dette innebærer fem regionale satsninger på 2,5 mill kroner og en satsning på en profesjonell koretablering i Osloregionen med en noe større investering dersom det anses nødvendig med begrunnelse i størrelse og egeninntjeningspotensial.